

Datum
2024-09-13Diarienummer
HSN/246719Ert Datum
202407-05Er beteckning
Fi2024/01538Fi.remissvar@regeringskansliet.se

Svar på remiss om Promemorian Tillfälligt statsbidrag för åtgärder för en effektiv hälso- och sjukvård

Region Värmland har fått tillfälle att lämna svar på rubricerad remiss från Regeringen, Finansdepartementet och vill lämna följande synpunkter.

Region Värmland anser principiellt att föreslagen lösning med möjlighet till riktade bidrag mot bättre effektivitet och/eller kvalitet är positivt. Den reella effekten av en sådan lösning beror dock på hur man slutligen i detalj utformar tillämpningen. Delegationen för en effektiv hälso- och sjukvård behöver en väl sammansatt bemanning med en tydlig instruktion. Det är bra att delegationen ska verka under relativt lång tid eftersom det är nödvändigt med fleråriga åtgärder och att de följs upp när de förväntas ha fått effekt. Det är också bra att regionerna får göra effektiviseringsåtgärder i samverkan och därmed gemensamt kunna ta del av bidraget.

Hela förfarandet med denna delegation, ansökningar uppföljning skapar dock i sig ökad administration i ett läge där många regioner arbetat för att minska administrationen och effektivisera arbetet inom hälso- och sjukvården. Därav följer att en slutlig implementering måste bli mycket tydlig avseende avgränsningar kring förutsättningarna för vad som kan omfattas av bidraget. Dessutom är relevanta andra obesvarade områden till exempel hur lång tid som kan få finnas mellan beviljande och visad effekt, om även investeringar omfattas, samt något tydligare om vilka krav på påvisande av reella effekter och mätbarhet av dessa som ska gälla. Med alltför diffus och vid beskrivning riskerar en stor mängd ansökningar att produceras som sedan inte kan beviljas, vilket föder onödig administration. Även eventuella begränsningar i möjliga belopp för en ansökan, möjligheter till fortsättningsprojekt av tidigare satsningar eller upprepningar av framgångsprojekt i nya organisationer bör preciseras om de kan omfattas av stöd.

Hälso- och sjukvården och de demografiska förutsättningarna är samtidigt under ständig förändring och att det kan vara svårt att isolera enskilda åtgärder vid en uppföljning. Det är angeläget att det är resultaten i sig som är viktiga, varför åtgärderna kan komma att behöva justeras under åren. Det innebär att fokus i uppföljningen måste vara på mätbara effekter som preciserats och bekräftats som väsentliga innan start.

Delegationen som ska ansvara för detta kommer att få komplicerade uppgifter

Datum
2024-09-13

Darienummer
HSN/246719

vilket kräver att ledamöterna är väl insatta i regionernas verksamhet och hur arbetet i regionerna bedrivs. Det krävs rätt kompetens för att bedöma ansökningarna och inte minst för att stödja regionerna i effektiviseringsarbetet. Merparten av ledamöterna bör/måste ha lång erfarenhet genom att ha arbetat i en eller flera regioner. Samtidigt är uppdraget av den arten att förekomst av jäv i beslutsfattande i och med ovanstående riskerar att ständigt aktualiseras.

Under 2.3 och 4.3 framgår vikten av att sprida goda exempel. Även i instruktionen för Kammarkollegiet 15 f § framgår att regionerna ska hållas informerade om vilka åtgärder det beviljats statsbidrag för. Region Värmland anser att delegationen ska få ett tydligt uppdrag att löpande sammanställa pågående åtgärder och efter hand aktivt sprida goda exempel.

2.4 Ansökan om bidrag

Författningskravet i 9 § punkt 1. beträffande analys är omfattande och det saknas relevans till det som avses med ansökan. Det är inte den ekonomiska situationen som ska vara avgörande för bedömningen utan om de föreslagna åtgärderna förväntas stärka effektiviteten i hälso- och sjukvården. Det är angeläget givet de underliggande skrivningarna helt fokuserar på effektivitets- och/eller kvalitetsförbättringar helt oberoende av organisationens aktuella ekonomiska situation. Region Värmland tolkar remisshandlingarna som att sökta bidrag kan komma att fördelas snett mellan regionerna, baserat på kvaliteten på inkomna förslag och ser området som viktigt att det måste kunna vara just så. Om tillämpningen avses ändå avses "kletas ut" lite till alla så anser regionen att syftet är förfelat.

Ytterligare en aspekt som är angelägen att beakta är att beslut inte i sig ska värderar organisationens samlade storlek, alla regioner måste utifrån sina förutsättningar ha lika stora chanser att komma ifråga för bidrag. Ett förslag med stor trolig relativ effekt i en liten organisation ska beaktas före en mindre relativ vinst i en stor organisation. Om inte den tolkningen avses gälla så skulle den föreslagna lösningen prioritera stora organisationer och därmed missgynna flertalet av Sveriges regioner.

Ansökan om bidrag bör innehålla relevant information så att delegationen kan göra en bedömning av ansökan, dvs inte vara alltför bred och onödigt detaljerad. När Kammarkollegiet meddelar ytterligare instruktioner för tidpunkten för ansökan bör det göras i god tid och gärna med en plan för kommande år. Eventuella prioriteringsprinciper bör redovisas tidigt och transparent.

2.6 Beslut om bidrag

Det är viktigt att delegationen vid prioriteringsarbetet av ansökningarna löpande informerar om hur arbetet fortgår och hur mycket av medlen som återstår under året. Om medlen tar slut under året bör ansökan per automatik föras över till nästkommande år.

Datum
2024-09-13

Darienummer
HSN/246719

1.2 Instruktion för Kammarkollegiet

Kammarkollegiet ska enligt 15 i § ansvara för att delegationen tilldelas resurser för sin verksamhet. Enligt 15 f § får delegationen bistå regionerna med analyser av hälso- och sjukvårdsverksamheten och föreslå åtgärder som kan öka verksamhetens effektivitet. För att uppnå det krävs en relevant analyskapacitet inom myndigheten som kan bistå delegationen med underlag.

Hälso- och sjukvården, Region Värmland

Lars Christensen
Tf Hälso- och sjukvårdsdirektör